

Zuzana Candigliota, advokátka

vedená v seznamu advokátů České advokátní komory pod ev. číslem: 16127

Kancelář Burešova 6, 602 00 Brno, Česká republika | IČ 03746933 | číslo účtu 2200755319/2010

Tel. +420 607 005 043 | E-mail candigliota@gmail.com | Datová schránka by2wpca

JUDr. Marcela Marešová, Ph.D., MBA
vedoucí kontrolního oddělení
Česká advokátní komora
Národní třída 16
110 00 Praha 1

č. stížnosti 520/2016/M

V Břeclavi dne 7. 6. 2016

Vážená paní doktorko,

dne 3. 6. 2016 mi byla doručena Vaše výzva k tomu, abych se vyjádřila k článku v Břeclavském deníku z důvodu šetření v souvislosti s případným porušením etických pravidel zákona o advokacii. Tímto se k věci vyjadřuji.

Úvodem je potřeba zmínit, že jako občanka města Břeclavi pravidelně sleduji místní politické dění a vyjadřuji nesouhlas a kritiku vůči praktikám vedení města v čele s panem starostou Pavlem Dominikem (jako příklady těchto praktik mohu zmínit jeho xenofobní vyjádření vůči uprchlíkům, neřešení korupčních a klientelistických praktik ve vedení města, zhoršování již tak špatné dopravní situace ve městě podporou stavby dalších supermarketů, netransparentní a nevstřícné informování občanů, zneužívání radničního periodika pro vlastní zviditelňování se aj.). Dříve jsem byla též aktivní v místním občanském sdružení Zelené Podluží, které se zabývalo mj. dopravní situací ve městě a předkládalo konstruktivní návrhy k různým problémům ve městě. Ovšem po mnohaleté zkušenosti jsem zjistila, že s tímto opakujícím se vedením města není možné vést žádný konstruktivní dialog, takže maximálně zbývá kritizovat jeho kroky, ať již konstruktivně nebo formou satiry. V poslední době ovšem na praktiky vedení města upozorňuje opoziční politické uskupení Mladí a Neklidní a jeho členové (a to jak formou konstruktivní kritiky, tak i formou satiry) a také jsem velmi pracovně vytížená, takže už nejsem ve sledování a komentování breclavské politiky tak aktivní jako dřív.

Já osobně se považuji za angažovaného občana v mnoha dalších oblastech a nejen v lokálním rozměru, ale v celostátním či dokonce celoevropském rozměru zejména co se týče občanských svobod a lidských práv, a součástí mé angažovanosti je i upozorňování na společenské nešvary, kritika nepřiměřeného uplatňování veřejné moci, řešení věcí veřejného zájmu. V 99 % mých aktivit vystupuji korektním, věcným a konstruktivním způsobem, a pokud se jedná o použití satiry, jejíž součástí je výsměch či ironie, ta tvoří jen naprosto okrajovou část mých aktivit a projevů.

Co se týče mého komentáře na facebookové stránce města Břeclavi „*Malá hádanka. Co je to? Má to dva hrby a na zádech pohlavní orgán.*“, jednalo se o politickou satiru, pro kterou je z podstaty věci typická ironie a výsměch. Chápu, že pro některé lidi byl můj komentář „přes čáru“, ale pro mnoho lidí zase šlo z důvodu neustálého zviditelňování se pana starosty o trefný a vtipný příspěvek právě

s ohledem na znalost místních okolností (ať již šlo o jeho zviditelňování se během zmíněné tříkrálové sbírky, na jejímž konání neměl pan starosta žádnou zásluhu a sám sebe zesměšňoval jízdou na velbloudovi ve směšném oblečku, takže se komentování jeho jízdy na velbloudovi přímo vybízelo, nebo v radničním periodiku, v jehož každém vydání je téměř na každé stránce fotka pana starosty nebo jiného představitele vedení města, kdy dochází ke zneužívání radničního periodika placeného z veřejných zdrojů pro vlastní sebepropagaci a nikoliv primárně k informování občanů).

Příspěvek byl myšlen jako kritika a zesměšnění starosty, který v Břeclavi dělá z mého pohledu i z pohledu mnoha dalších lidí neférovou politiku, na což si málokdo může dovolit veřejně upozorňovat s ohledem na maloměsto a místní podmínky, kdy většina lidí pracuje v několika místních velkých podnicích nebo menších místních firmách, které chtějí být zadobře s městem, nebo ve veřejné správě. Smyslem příspěvku tedy nebylo prvoplánově urážet, ale šlo metaforické vyjádření jako součást dlouhodobé legitimní kritiky představitele veřejné moci a jeho praktik.

Komentář byl pracovníky města odstraněn, a to považuji za přiměřené, pokud se starosta cítil být dotčen nebo pokud pracovníci města vyhodnotili příspěvek jako nevhodný. Nicméně považovala jsem za cenzuru to, že mi pracovníci města zcela znemožnili do budoucna přispívat na facebookový profil města a dali mi tzv. ban. Před tímto příspěvkem jsem totiž na profil města psala řadu věcných komentářů k různým záležitostem a toto byl jediný příspěvek, který mohl být považován za nevhodný.

Kromě toho se cenzura ze strany města projevila i v dalších případech. I jeden z mých známých, breclavský architekt Zdeněk Miklín, který rovněž kritizuje různé kroky vedení města, se setkal s cenzurou na facebooku města Břeclavi, neboť mu byly smazány nepohodlné kritické komentáře na téma nefukčnosti webu města, architektonického řešení prostoru před nádražím aj.

Proto jsem na facebook Břeclavského deníku pod článek týkající se korupce ve vedení města Břeclavi napsala, že doufám, že dojde ke změnám i co se týče otázky cenzury na facebooku města Břeclavi. Pak mě kontaktoval telefonicky redaktor a chtěl vysvětlení, co tím mám na mysli a jak konkrétně cenzura probíhá. Redaktorovi jsem poskytla vyjádření, ve kterém jsem zdůraznila, že mi šlo hlavně o mazání konstruktivní kritiky ze strany architekta Miklína, ale i z mé strany, kdy jsem například komentovala esteticky nevkusnou betonovou dlažbu v centru města. Redaktorovi jsem ovšem vysvětlila i záležitost s mým komentářem k velbloudovi a to, že smazání nevhodného komentáře je ještě pochopitelné, ale překvapivé je to, že pracovníci města nepohodlným lidem znemožňují do budoucna cokoliv na facebooku města Břeclavi komentovat. Nicméně redaktor pojal článek po svém a namísto podstaty věci (mazání konstruktivní kritiky na facebooku města Břeclavi, nepřiměřené zákazy komentování za jeden nevhodný příspěvek) se v článku zabýval pouze tím jedním mým komentářem, na čemž článek, který mi byl zaslán k vyjádření, postavil.

Jsem si vědoma toho, že můj komentář na facebooku některé lidi pohoršil, ovšem nelze ztratit ze zřetele, že šlo o formu politické satiry a realizaci práva na svobodu projevu. V tomto odkazuji na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 10. 1. 2013 sp. zn. 30 Cdo 2591/2011, podle kterého i při nutnosti respektovat povinnosti advokátů při výkonu advokacie, „nelze dovozovat, že by advokát byl, na rozdíl od ostatních občanů, omezen v ústavně zaručených principech svobody projevu, resp. ve svém právu na kritiku.“ Kromě toho starosta jako politik a osoba veřejně činná musí akceptovat větší míru veřejné kritiky, než jiní občané (např. nález Ústavního soudu ze dne 15. 3. 2005 sp. zn. I. ÚS 367/03).

Co se týče případného porušení etických pravidel zákona o advokacii, jsem přesvědčena, že mým jednáním nedošlo k dosažení úrovně kárného provinění, kterým je „závažné nebo opětovně zaviněné“ porušení povinností advokáta. Jednalo se o jednorázový projev a zároveň s ohledem na celý výše popsany kontext nešlo o natolik závažné jednání, aby jako jednotlivý skutek dosahovalo úrovně kárného provinění.

V tomto bodě bych odkázala na medializovaný případ kárného řízení proti soudci Miloši Zbráňkovi, který včera projednal kárný senát Nejvyššího správního soudu.¹ U tohoto soudce šlo rovněž o veřejné vyjadřování se k otázkám veřejného a politického života, ovšem v jeho případě šlo o „hrubě neobjektivní a dehonestující“ útok proti etnické, sexuální a náboženské menšině (Romové, homosexuálové, muslimové) za prvoplánového použití vulgarismů, navíc v případě soudce se vyžaduje nejen zachování důstojnosti soudcovského stavu, ale i zachování důvěry veřejnosti ve spravedlivé, nezávislé a nestranné rozhodování soudů. Tudíž vnímám značný rozdíl mezi mým projevem a projevem soudce Zbránka, a to zejména s ohledem na motivaci projevu (kritika představitele veřejné moci versus poškozování práv menšin jejich prvoplánovým urážením), na rozsah a dopad projevu (příspěvek na facebookové stránce okresního města, který se následně spíše shodou okolností dostal do místních novin včetně internetové verze, versus celorepubliková masivní medializace projevů soudce), ale také s ohledem na přece jen odlišnou pozici advokáta a soudce, přičemž projevy soudce je potřeba posuzovat o něco přísněji, a to i s ohledem na výše zmíněný právní názor Nejvyššího soudu.

Závěrem bych přesto ráda zdůraznila, že si po celé události a její medializaci v místním deníku plně uvědomuji, že můj projev může být hodnocen jako nevhodný a neslušný, proto se domnívám, že jsem se z toho poučila tak, že do budoucna budu dbát na mnohem větší zdrženlivost a volbu vhodného způsobu vyjadřování.

A úplně závěrem bych ještě podotkla, že jsem se dozvěděla, že můj facebookový komentář byl ze strany představitelky České advokátní komory při vstupním školení advokátních koncipientů v Brně v květnu 2016 uveden jako odstrašující příklad porušení povinností advokáta. Považuji za problematické z hlediska práva na spravedlivý proces, pokud se představitel komory takto vyjadřuje ke konkrétnímu případu či stížnosti, která není komorou pravomocně projednána.

S úctou

Zuzana Candigliota
advokátka

¹ Viz aktualita na webu NSS: http://www.nssoud.cz/Karny-senat-rozhodl-ve-veci-libereckeho-soudce/art/7333?tre_id=135.